

I. А. ЮР'ЄВА, Р. О. ШЕВЧЕНКО

КОДЕКС АУДИТОРА/БУХГАЛТЕРА ТА КОМПЛАСНС - МЕНЕДЖМЕНТ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

У статті розглянуто роль етичних питань кодексу аудитора/бухгалтера та компласнс-менеджменту в оцінці дотримання ESG-стандартів. У сучасному світі фінансових послуг питання запровадження основ етики бухгалтерсько/аудиторської діяльності, кодексу професійної діяльності аудиторів та бухгалтерів, етичних питань аудиту, компласнсу в діяльності банків, забезпечення відповідності регуляторним вимогам набувають особливої ваги. Аудитори відіграють ключову роль у перевірці достовірності нефінансової звітності банків, зокрема звітів з екологічної та соціальної відповідальності. Компласнс-менеджмент забезпечує дотримання нових регуляцій щодо ESG, управління ризиками, пов'язаними з кліматичними змінами, а також контроль за виконанням внутрішніх політик, пов'язаних зі стійким розвитком. Стаття присвячена аналізу ролі ESG-критеріїв (екологічні, соціальні та управлінські аспекти) у банківській сфері з точки зору аудиту та компласнс-менеджменту. Впровадження ESG-стандартів стає важливим інструментом для фінансових установ, що допомагає забезпечити сталій розвиток, покращити управління ризиками та зміцнити репутацію банків. Основні питання, пов'язані з ESG, включають екологічну відповідальність (викиди, управління ресурсами), соціальні фактори (права людини, трудові відносини) та управлінські аспекти (прозорість, боротьба з корупцією). Також, у статті розглянуто стандарти GRI (Global Reporting Initiative) та SASB (Sustainability Accounting Standards Board), які відіграють важливу роль у звітності з питань сталого розвитку. GRI забезпечує комплексний підхід до звітності, орієнтуючись на широкий спектр зацікавлених сторін, тоді як SASB пропонує галузеві орієнтовані стандарти, що є важливими для фінансової продуктивності. Обидві системи сприяють прозорості банківської діяльності та підвищенню довіри інвесторів. Висновки статті підкреслюють важливість ESG-критеріїв у сучасному управлінні банківськими ризиками, а також їх роль у забезпеченні сталого розвитку фінансових установ.

Ключові слова: компласнс - менеджмент; аудит; банківська сфера; підходи; ефективність; моделі; етика; банки; бізнес-середовище; внутрішній контроль; шахрайство; корупція; регуляторні вимоги; фінансові ризики; етичне лідерство; автоматизація; кодекс етики; управління ризиками; репутація; міжнародні стандарти. типи; фінансові ризики; аналіз; управління ризиками; економічна нестабільність; фінансова стабільність; управлінські рішення; ESG-критерії; соціальні фактори; нефінансова звітність; прозорість; SASB (Sustainability Accounting Standards Board); GRI (Global Reporting Initiative); корпоративна соціальна відповідальність

I. YURYEVA, R. SHEVCHENKO

AUDITOR'S /ACCOUNTANT CODE AND COMPLIANCE - MANAGEMENT IN THE BANKING SECTOR

The article discusses the role of ethical issues in the auditor/accountant code and compliance management in assessing compliance with ESG standards. In the modern world of financial services, the issues of introducing the basics of audit ethics, the code of professional conduct for auditors and accountants, ethical issues of audit, compliance in the activities of banks, and ensuring compliance with regulatory requirements are of particular importance. Auditors play a key role in verifying the reliability of banks' non-financial reporting, including environmental and social responsibility reports. Compliance management ensures compliance with new ESG regulations, manages climate change risks, and monitors the implementation of internal policies related to sustainable development. The article analyses the role of ESG criteria (environmental, social and governance aspects) in the banking sector from the perspective of audit and compliance management. The implementation of ESG standards is becoming an important tool for financial institutions to help ensure sustainable development, improve risk management and strengthen the reputation of banks. The main issues related to ESG include environmental responsibility (emissions, resource management), social factors (human rights, labor relations) and governance aspects (transparency, anti-corruption). The article also discusses the GRI (Global Reporting Initiative) and SASB (Sustainability Accounting Standards Board) standards, which play an important role in sustainability reporting. GRI provides a comprehensive approach to reporting, focusing on a wide range of stakeholders, while SASB offers industry-specific standards that are important for financial performance. Both systems contribute to the transparency of banking activities and increase investor confidence. The conclusions of the article emphasize the importance of ESG criteria in modern banking risk management, as well as their role in ensuring the sustainable development of financial institutions.

Keywords: compliance - management; audit; banking; approaches; efficiency; models; ethics; banks; business environment; internal control; fraud; corruption; regulatory requirements; financial risks; ethical leadership; automation; code of ethics; risk management; reputation; international standards. types; financial risks; analysis; risk management; economic instability; financial stability; management decisions; ESG criteria; social factors; non-financial reporting; transparency; SASB (Sustainability Accounting Standards Board); GRI (Global Reporting Initiative); corporate social responsibility

Вступ. У сучасному світі фінансових послуг питання запровадження основ етики бухгалтерсько-аудиторської діяльності, кодексу професійної діяльності аудиторів та бухгалтерів, етичних питань аудиту, компласнс-менеджменту в діяльності банків, забезпечення відповідності регуляторним вимогам набувають особливої уваги. В умовах глобалізації та швидких змін в законодавстві, роль аудитора і компласнс-менеджера в банківській сфері стає ключовою для забезпечення стабільності та надійності фінансових установ, їх репутаційною перевагою.

Постановка завдання. Аналіз теми « Кодекс аудитора та компласнс - менеджмент в банківській сфері» відбувається на часі, тому що впровадження в банківську діяльність своєчасних змін, які пов'язані із прийняттям нових міжнародних стандартів, законів,

кодексів вимагає негайного формування рекомендацій для покращення бухгалтерсько-аудиторських і компласнс-процесів у банківській діяльності, підвищення усвідомлення важливості етичних норм та стандартів у фінансовій діяльності, сприяння розробці ефективних стратегій управління ризиками та дотримання законодавства, узгодження вимог національного законодавства та європейських і світових норм і законодавчих актів, а також впроваджені культури компласнс-менеджменту, яка передбачає наявність якісної системи внутрішнього та зовнішнього моніторингу банківської діяльності.

Аналіз стану питання. Аналіз розкриття теми дослідження вітчизняними та закордонними вченими довів, що питання етичних професійних аспектів кодексу бухгалтерів/аудиторів та компласнс -

менеджменту в банківській сфері повинно розглядатися із урахуванням нової нормативно-правової бази, змін, які відбуваються у законотворчому процесі, у зв'язку із інтеграцією України в Європейську спільноту. Аналіз розкриття теми дослідження з питань удосконалення кодексу аудиторів та бухгалтерів та комплаєнс-менеджменту в банківській сфері необхідно постійно удосконалювати, тому що у світі відбуваються швидкі зміни, які пов'язані із постійною діджиталізацією фінансового та банківського сектору. Аналіз наукової літератури, присвяченої кодексу професійної етики аудиторів та бухгалтерів та комплаєнс-менеджменту в банківській сфері, показує, що це питання не отримало достатньої уваги в українських та міжнародних наукових джерелах. Багато аспектів етичної складової комплаєнс-менеджменту, зокрема в контексті нововведень критеріїв корпоративного управління, залишаються недослідженими або недостатньо висвітленими. В Україні поєднання тем професійної етики, культури аудиторів, бухгалтерів у взаємодії з елементами комплаєнс-менеджменту в банківській сфері лише починає привертати увагу науковців. Дослідженням комплаєнс-менеджменту та етики бізнес-середовища банків та підприємств займалися як зарубіжні вчені, так і українські: P Petera, J Wagner, CJ Hedberg, F Von Malmborg, T Monte, F Al Sawalqa, A Acquier, F Aggeri, Внукова Н.М., Момот Т., Коляда І., Перерва П., Кобелева Т. Дослідження вітчизняних вчених переважно фокусуються на покращенні кодексів професійної етики аудиторів та бухгалтерів та впровадженні змін у нормативних актах різних сфер діяльності. Основи законодавства доповнюються міжнародними законодавчими актами. Вивчення законодавчих актів та нормативних документів, які регулюють комплаєнс-процеси в банківській діяльності відбувається повільно, недостатня увага приділяється практичним аспектам впровадження комплаєнс-менеджменту. Дослідження етичних норм у фінансовій діяльності обмежується загальними принципами, без глибокого аналізу специфічних випадків або кейсів. Синергетичний ефект від поєднання законотворчої діяльності впливу кодексів професійної діяльності аудиторів і бухгалтерів на комплаєнс-менеджмент не досліджується і не взаємо пов'язується. Аналіз взаємозв'язку між аспектами етичної діяльності аудиторсько-бухгалтерською напругою і комплаєнс-менеджментом часто є поверхневим, без детального вивчення методів і стратегій. Закордонні дослідження проводяться в рамках програм МВФ, в тих країнах де є проекти, які фінансуються за рахунок Міжнародного валютного фонду з чітко прописаними цілями та завданнями. На міжнародному рівні питання комплаєнс-менеджменту та етики отримують більш широку увагу і закордонні вчені зосереджуються на таких аспектах, як інтеграція комплаєнс-менеджменту в різних сферах діяльності задля запобігання різного роду ризикам в розбудові сталого розвитку в країнах. Дослідження показують, як комплаєнс-менеджмент інтегрується в загальну стратегію всебічного контролю управління диверсифікованими портфелями ризиків фінансових установ, підкреслюючи його важливість для стабільності організації. При цьому озвучуються питання аудиту і

комплаєнс –менеджменту. Міжнародні автори детально аналізують роль аудиторів, із зобаченням вимог професійної етики та дотриманні етичних норм та законодавчих вимог, вказуючи на конкретні кейси та практичні приклади. Зростаюча роль технологій в управлінні комплаєнсом, зокрема автоматизація процесів та використання аналітики, активно досліджується закордонними вченими. Незважаючи на значний обсяг наукових досліджень у цій сфері, аналіз показує, що існує дефіцит глибоких, комплексних досліджень, які б повноцінно висвітлювали тему комплаєнс-менеджменту та етики в банківській сфері. Це створює можливості для подальших досліджень, які можуть зосередитися на розробці практичних рекомендацій для українських фінансових установ, а також на вивченні впливу нових технологій на управління комплаєнсом.

Існуючі методи розв'язання задачі. Фінансовий аудит, за допомогою якого аудитори перевіряють фінансову звітність банку, щоб упевнитися в її достовірності та відповідності бухгалтерським стандартам. По-перше, це дотримання методики аудиту, із використанням аудиту відповідності. Цей метод передбачає перевірку дотримання банком законодавчих вимог та внутрішніх політик. Аудитори оцінюють, наскільки банк відповідає встановленим стандартам і нормам. Це включає перевірку балансу, звіту про прибутки та збитки, а також інших фінансових документів. Операційний аудит, який зосереджується на оцінці ефективності операційних процесів банку, виявлення можливостей для покращення продуктивності та зменшення витрат Існує визначення підходів до комплаєнс-менеджменту, одним з яких є ризикоорієнтований підхід із зосередженням на виявленні та управлінні ризиками, які можуть виникнути внаслідок невиконання регуляторних вимог. Це включає проведення аналізу ризиків для визначення пріоритетів у комплаєнс-політиках. Далі, процедура внутрішнього контролю, створення системи контролю, яка допомагає забезпечити дотримання норм і правил та включає в себе процедури перевірки, звітності та моніторингу. Підвищення кваліфікації, тренінги, розвиток кваліфікаційних навичок передбачає регулярне навчання працівників банку із аналізом нових законів, нормативних актів та етичних стандартів. Це допомагає формувати культуру відповідальності серед співробітників. По-третє, це технологічні рішення, які передбачають автоматизацію процесів з використанням програмного забезпечення для автоматизації перевірок відповідності та моніторингу ризиків. Це дозволяє зменшити людські помилки та підвищити ефективність контролю. А використання технології аналізу даних, поліпшує використання аналітики для виявлення аномалій у фінансових транзакціях, що може свідчити про можливі порушення або шахрайство. В четвертих – це міжнародні стандарти із суб'єктами фінансового моніторингу та їх дотримання, такі як ISO, FATF (Financial Action Task Force) та інші, які визначають основні принципи управління ризиками та комплаєнс-процесами. Стандарти аудиту із застосуванням міжнародних стандартів аудиту (MCA, ISA: International

Standards on Auditing) для забезпечення якості аудиторських послуг та прозорості фінансових звітів.

Мета роботи. Вивчення та аналіз ролі кодексу аудитора/бухгалтера і комплаєнс-менеджменту в банківській сфері з метою визначення їх важливості для забезпечення стабільності, прозорості та відповідності фінансових установ регуляторним вимогам.

Постановка задачі.

Дослідження основних принципів та норм кодексу аудитора/бухгалтера, визначення ключових елементів етики, відповідальності та об'єктивності, які повинні дотримуватись аудитори в банківському секторі. Аналіз системи комплаєнс-менеджменту, де розглядаються методи і підходи до управління ризиками та забезпечення дотримання законодавчих вимог, що використовуються в банках. Оцінка впливу аудиторських процедур на фінансову звітність. Дослідження, яким чином аудит впливає на прозорість і надійність фінансової інформації, що надається банками. Вивчення міжнародних стандартів, аналіз, як міжнародні нормативи впливають на формування політик аудиту та комплаєнсу в банківській сфері. Визначення тенденцій і викликів. Виявлення сучасних тенденцій, викликів та можливостей в сфері аудиту і комплаєнс-менеджменту, які стоять перед банківськими установами в умовах глобалізації та технологічних змін.

Результати дослідження.

Наведемо огляд провідних досягнень у сфері аудиту та комплаєнсу на міжнародному рівні. Провідні відкриття в сфері аудиту та комплаєнсу на міжнародному рівні: інтеграція технологій у комплаєнс; автоматизація процесів; використання технологій, таких як автоматизація робочих процесів (RPA) та штучний інтелект, для автоматизації рутинних завдань комплаєнсу. Це дозволяє зменшити помилки, підвищити ефективність і скоротити витрати. Аналіз великих даних - використання аналітики даних для виявлення аномалій і ризиків у фінансових транзакціях, що допомагає виявити потенційні випадки шахрайства або порушення комплаєнсу на ранніх стадіях. Застосування етики та культури відповідності, враховуючи, що культура відповідності полягає у зростаючому визнанні важливості створення корпоративної культури, а це підтримує етичні норми і відповідність. Дослідження показують, що організації з сильною культурою комплаєнсу мають нижчий рівень правопорушень. Кодекси етики, які компанії почали розробляти і впроваджувати чітко визначають очікування щодо поведінки співробітників, що сприяє дотриманню етичних стандартів.

Аудит як інструмент управління ризиками включає ризикоорієнтований підхід до аудиту, як зростаюче визнання важливості ризикоорієнтованого підходу до аудиту, який фокусується на виявленні і оцінці ризиків у фінансовій звітності та процесах компанії. Постійний моніторинг, де аудитори переходять від традиційних періодичних перевірок до постійного моніторингу дозволяє швидше реагувати на зміни в ризиковому середовищі.

Міжнародні стандарти і регуляторні зміни включають системи міжнародних стандартів і запровадження міжнародних стандартів аудиту (ISA) та

стандартів комплаєнсу, таких як COSO, які забезпечують основу для оцінки ефективності контролю. Рада COSO розробила Інтегровану концепцію управління ризиками підприємства (Enterprise Risk Management-Integrated Framework). Ця публікація здобула визнання з управління ризиками. Зміни у законодавстві, такі, як нові регуляторні вимоги, наприклад GDPR (General Data Protection Regulation/ Загальний регламент захисту даних) в Європейському Союзі, змусили компанії переосмислити свої політики комплаєнсу і управління даними. Збільшення уваги до соціальної відповідальності із застосуванням ESG-критеріїв (екологічні, соціальні та управлінські), де все більше організацій починають враховувати ESG-критерії в своїй стратегії комплаєнсу, що впливає на звітність та підходи до аудиту. Це веде до більшої прозорості та відповідальності в бізнес-практиках. Адаптація до нових загроз за допомогою заходів із кібербезпеки та зростаюче усвідомлення важливості кібербезпеки в контексті комплаєнсу, коли компанії починають розробляти політики та процедури, щоб захистити свою інформацію та дані від загроз. Управління кризами, коли аудитори і комплаєнс-фахівці все більше фокусуються на стратегічному управлінні ризиками в умовах криз, таких як пандемії або економічні спади.

ESG-критерії мають важливе значення для аудиту та комплаєнсу в банківській сфері, оскільки впровадження та дотримання цих стандартів допомагають фінансовим установам відповідати сучасним вимогам сталого розвитку, покращувати управління ризиками та зміцнювати свою репутацію. В цьому є поєднання ESG-критеріїв, пов'язаних з аудитом і комплаєнсом у банківській сфері. Розглянемо співвідношення питань ESG та аудиту. Аудит у банківській сфері, який зосереджується на фінансовій звітності, поступово розширюється, включаючи нефінансові показники, такі як екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності банків. Це означає, що аудитори дедалі частіше перевіряють дотримання ESG-критеріїв. Аудит ESG-звітності полягає в випуску звітів щодо дотримання ESG-критеріїв. Аудитори перевіряють ці звіти, щоб гарантувати, що інформація є точною, достовірною та відповідає вимогам міжнародних стандартів, таких як GRI (Global Reporting Initiative) або SASB (Sustainability Accounting Standards Board). Оцінка екологічних ризиків відбувається за оцінкою впливу діяльності банку на довкілля аудитори, зокрема через фінансування проєктів, які можуть спричинити екологічні загрози. Вони також аналізують стратегії банку щодо управління екологічними ризиками, включаючи енергоефективність та скорочення викидів.

Аудит соціальної відповідальності з оцінкою дії банків щодо забезпечення рівних можливостей для співробітників, дотримання прав людини, створення безпечних умов праці та вплив на місцеві громади.

Управлінські аспекти, де аудитори перевіряють ефективність корпоративного управління в банку, зокрема прозорість у прийнятті рішень, боротьбу з корупцією та дотримання етичних стандартів.

GRI (Global Reporting Initiative) та SASB (Sustainability Accounting Standards Board). GRI та SASB

є двома провідними організаціями, що розробляють стандарти для нефінансової звітності, зокрема в сферах сталого розвитку, екологічної відповідальності та соціального впливу компаній. Однак, підходи та цілі цих організацій мають деякі відмінності.

Розглянемо GRI (Global Reporting Initiative), її мету та історію. GRI є глобальною організацією, заснованою у 1997 році, яка займається розробкою стандартів для сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності. Вона створила першу всеосяжну систему стандартів звітності з питань стійкого розвитку, яка допомагає компаніям розкривати свій екологічний, соціальний та економічний вплив. Основні риси GRI полягають в глобальній охопленні, тому GRI є однією з найбільш використовуваних рамок для сталого розвитку на світовому рівні. Вона підходить для компаній будь-якого розміру і в будь-якій галузі.

Інтегрований підхід відтворюється, коли GRI стандарти охоплюють широкий спектр тем: екологія (викиди, управління водними ресурсами, біорізноманіття), соціальні питання (рівність, права людини, трудові практики) та економічні аспекти. Наявність зацікавленої сторони (стейкхолдерів). GRI допомагає компаніям звітувати про свій вплив перед усіма зацікавленими сторонами — інвесторами, співробітниками, клієнтами, урядом і громадою. Гнучкість проявляється, коли стандарти GRI є модульними, що дозволяє компаніям обирати відповідні для себе аспекти і впроваджувати їх поетапно. GRI-стандарти включають: «GRI 101 Основи звітності», Основні принципи та вимоги до складання звіту про сталий розвиток (GRI 200-400 серії), окремі стандарти для економічних, екологічних та соціальних аспектів звітності. Ключова особливість це залучення широкого кола учасників, тому що GRI стандарти спрямовані не тільки на фінансових інвесторів, але й на всі зацікавлені сторони компанії, включаючи громадськість, працівників і місцеві громади. Розглянемо SASB (Sustainability Accounting Standards Board). Стандарти SASB розроблені для визначення та стандартизації розкриття інформації з питань сталого розвитку. SASB — це некомерційна організація, заснована у 2011 році в США, яка створює стандарти для розкриття фінансово важливої інформації щодо стійкого розвитку. Її стандарти орієнтовані на специфічні для галузей питання сталого розвитку, які є суттєвими для фінансових результатів компаній. Основні риси SASB: індустріальний фокус. Фінансова суттєвість SASB акцентує увагу на питаннях сталого розвитку, які мають безпосередній вплив на фінансову продуктивність компаній. Це підходить для інвесторів, які прагнуть оцінити ризики та можливості, пов'язані з екологічними, соціальними та управлінськими факторами. Порівнянність досягається, тому що стандарти SASB дозволяють інвесторам порівнювати різні компанії в одній галузі за однаковими показниками ESG, що полегшує аналіз і прийняття рішень. SASB-стандарти, це галузеві стандарти, які визначають важливі екологічні, соціальні та управлінські фактори, що впливають на довгострокову фінансову стійкість компаній. Метричні показники полягають в тому, що SASB надає конкретні кількісні показники, за якими

компанії повинні звітувати, що робить інформацію більш точною і порівнюваною, особливістю є фокус на інвесторах. SASB створює стандарти, які орієнтовані на фінансових аналітиків і інвесторів. Інформація, яку компанії звітують за стандартами SASB, допомагає інвесторам оцінити ризики і можливості сталого розвитку, які можуть впливати на довгострокову фінансову стабільність компаній. Основні відмінності між GRI та SASB. По-перше, це цільова аудиторія: GRI: призначена для звітності перед широким колом зацікавлених сторін, включаючи інвесторів, громадськість, працівників та інші групи, а SASB сфокусована на інвесторах та фінансових аналітиках, які зацікавлені в оцінці фінансово суттєвих екологічних, соціальних та управлінських факторів. Сфери охоплення: GRI охоплює широкий спектр питань сталого розвитку, включаючи екологічні, соціальні та економічні аспекти, а SASB охоплює лише ті фактори сталого розвитку, які є суттєвими для фінансових показників компанії у конкретній галузі. GRI - це глобальні стандарти, які застосовуються для будь-якої компанії незалежно від галузі. SASB, це галузеві стандарти, що розроблені для конкретних індустрій, з акцентом на ключові аспекти, що впливають на фінансову стійкість. Підхід до звітності GRI забезпечує гнучкість для компаній у виборі аспектів звітності і спрямована на розкриття загального впливу компанії на суспільство і довкілля, а SASB більш орієнтована на чіткі кількісні показники та стандартні метрики для порівняння в межах галузі. ESG та комплаєнс. Комплаєнс у банківській сфері традиційно спрямований на дотримання фінансових та регуляторних вимог, але зараз включає також відповідність ESG-критеріям. Це дозволяє банкам адаптуватися до нових регуляторних норм і забезпечити стаке зростання. Регуляторні вимоги щодо ESG, де у багатьох країнах вводяться нові нормативні акти, що вимагають від банків розкриття інформації про дотримання екологічних і соціальних стандартів. Комплаєнс-відділи банків відповідають за контроль за дотриманням цих регуляцій, таких як вимоги до прозорості щодо змін клімату (наприклад, рекомендації TCFD — Task Force on Climate-related Financial Disclosures). Екологічні та соціальні ризики: комплаєнс-менеджери повинні враховувати екологічні та соціальні ризики при оцінці клієнтів і контрагентів. Наприклад, якщо банк фінансує проекти, що можуть завдати шкоди довкіллю або порушити права людей, це може призвести до фінансових та репутаційних втрат для банку. Впровадження ESG-політик - комплаєнс-відділи займаються розробкою та впровадженням внутрішніх політик, що відповідають стандартам ESG. Це може стосуватися політик у сфері енергозбереження, корпоративної соціальної відповідальності або управління різноманіттям. Банки активно впроваджують ESG-критерії в свою загальну систему управління ризиками, оскільки невиконання вимог ESG може призвести до фінансових втрат і втрати довіри з боку інвесторів і клієнтів. Фінансування проектів полягає в тому, що банки тепер обирають більш екологічно та соціально відповідальні проекти для фінансування, уникаючи ризиків, пов'язаних із негативним впливом на довкілля або суспільство. Кліматичні ризики:

дотримання ESG включає оцінку ризиків, пов'язаних зі зміною клімату. Наприклад, якщо банк фінансує проекти в регіонах, схильних до кліматичних катастроф, це створює ризики для інвестицій і кредитування. Прозорість і звітність полягає у дотримання ESG-критеріїв, сприяє підвищенню рівня прозорості у звітності банків. Це допомагає уникати репутаційних ризиків, які виникають у випадках приховування або маніпуляції інформацією. Звіти ESG, які дозволяють банкам бути відкритими щодо своїх досягнень у сфері екології, соціальної відповідальності та управління. Така звітність є важливою частиною взаємодії з інвесторами, які все більше орієнтуються на сталі інвестиції (sustainable investments). Збільшується репутаційна складова, якщо банки, що дотримуються ESG-критеріїв, підвищують свою репутацію на ринку та стають більш привабливими для інвесторів і клієнтів. Дотримання цих стандартів є знаком відповідальності і свідомого ставлення до сталого розвитку.

Висновки. Отже, кодекс аудитора/бухгалтера та комплаєнс-менеджмент в банківській сфері ґрунтуються на різноманітних методах та підходах, що забезпечують ефективний контроль за дотриманням норм і правил. Використання технологій, аналізу ризиків і підходів до навчання співробітників є важливими складовими для підтримки стабільності та надійності фінансових установ.

GRI і SASB надають різні підходи до звітності зі сталого розвитку. GRI фокусується на глобальних стандартах для компаній будь-якої галузі та залучає широку аудиторію, тоді як SASB спеціалізується на фінансово важливих питаннях для конкретних індустрій, що допомагає інвесторам оцінювати ризики та можливості. Обидві організації допомагають компаніям адаптуватися до зростаючого попиту на прозорість і відповідальність у сфері сталого розвитку, але вони використовують різні підходи і формати звітності. Ці новації свідчать про еволюцію підходів до аудиту та комплаєнсу на міжнародному рівні. Використання нових технологій, інтеграція етичних стандартів і адаптація до сучасних викликів є ключовими елементами для успішного функціонування фінансових установ. Сучасні тенденції формують новий ландшафт для аудиторів і комплаєнс-менеджерів, які повинні бути готові до змін у своєму середовищі.

Список літератури

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 №2121-II [Електронний ресурс] – <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: [Електронний ресурс] <http://www.mof.gov.ua/>
3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2020 року, частина I ISO 37301: 2021 INTERNATIONAL STANDARD I
4. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності), видання 2022 року
5. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 №964-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 220 «Управління якістю аудиту фінансової звітності» (чинний для аудитів фінансової звітності за періоди, що починаються з 15 грудня 2022 року)
8. International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (Стандарти). 529 Fifth Avenue, New York, NY 10017. 2016-2017. 1142 с. (Пер. з англ. мови Ольховикова О.Л., Шульман М.К. К.: «Видавництво «Фенікс»).
9. Сорок Рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) від 25.09.2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835_001#Text. (дата звернення від 30.09.2024.

References (transliterated)

1. Pro banky i bankivsku diialnist: Zakon Ukrainy [About banks and banking activity: Law of Ukraine] vid 7.12.2000 №2121-II [Elektronnyi resurs]. – <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Ofitsiyniy veb-sait Ministerstva finansiv Ukrainy [Official website of the Ministry of Finance of Ukraine]. URL: [Elektronnyi resurs] <http://www.mof.gov.ua/>
3. Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta sputnikh posluh [International standards of quality control, audit, review, other assurance and related services], vydannia 2020 roku, chastyna I
4. ISO 37301: 2021 INTERNATIONAL STANDARD I
5. Mizhnarodnyi kodeks etyky profesiinykh bukhhalteriv [International code of ethics of professional accountants] (vkluchaiuchy Mizhnarodni standarty nezalezhnosti), vydannia 2022 roku
6. Pro osnovy natsionalnoi bezpeky Ukrainy: Zakon Ukrainy [On the basics of national security of Ukraine: Law of Ukraine] vid 19.06.2003 №964-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
7. Mizhnarodnyi standart audytu [International auditing standard] (MSA) 220 «Upravlinnia yakistiu audytu finansovoi zvitnosti» (chynnyi dlia audytiv finansovoi zvitnosti za periody, shcho pochynaiutsia z 15 hrudnia 2022 roku)
8. International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta sputnikh posluh (Standarty). 529 Fifth Avenue, New York, NY 10017. 2016-2017. 1142 s. (Per. z anh. movy Olkhovikova O.L., Shulman M.K. K.: «Vydavnytstvo «Feniks»).
9. Sorok Rekomendatsii Hrupy z rozrobky finansovykh zakhodiv borotby z vidmyvanniam hroshei [Forty Recommendations of the Group on the development of financial measures to combat money laundering] (FATF) vid 25.09.2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835_001#Text. (data zvernennia vid 30.09.2024.

Надійшла (received) 14.10.2024

Відомості про авторів / About the Authors

Юр'єва Ірина Анатоліївна (Yurieva Iryna) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри обліку і фінансів; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8159-7763>; Iryna.Yurieva@khpi.edu.ua

Шевченко Роман Олександрович (Shevchenko Roman) – кандидат технічних наук, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», аспірант; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2215-7204>; roman.o.shevchenko@emmb.khpi.edu.ua